

308497

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

చెన్నపట్టణము 1915 సం. జూలై 16 వ తేది బుధవారము

No 66

సంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర శ్వేత మాస శుక్ల చతుర్థి.

నందిక ౬౬

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

హృదయమున విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టింది? ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులస్థితి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? భర్తయు లేవ్వడెట్లు మార్పునొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. పరమేశ్వరచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముతో బ్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. శ్రేణిమగుల సులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిందు క్యాలిగ్రాండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అయ్యుండును. రూ. 5-0-0 కర్పణ చేత. కలయువారి చిరునామాకలయనమ్మను.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ లైబ్రర్యాలు, కడప

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు తగినవిద్య నొచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేమేభాగములు యేమేపనులుచేయునో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరింగు యాచుంకముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ విధానము నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గర్వ మొందుపాటివద్దకంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును. జూన్ 1వ తారీఖున క్లాసు ప్రారంభ మైనది. జూన్ 16 వ 20వ తేది లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒకవోలు నొంకగలదు ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు

గ్యాలీ లండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

మునుసంబంధముగ వ్యాధులలో

“యుటెరోనల్”

లేక శ్రీలయోగ్య ప్రాణమిల్లెమును ఉపయోగించుడు.

దీనివలన ఋతుస్థయమున సరిగ మయలగాఁడుటగాని, ఎక్కువ యగుటగాని అసలే గాఁడుటగాని శాస్త్రితో చేయించుటగాని, చక్కగ నయమగును. శ్రీలయోగ్య సామాన్యముగ బలము నిచ్చుటగాని, గర్భాశయ సుబంధముగ వ్యాధుల నాటక పడుచుటగాని “యుటెరోనల్” ప్రామాణ్యము కపించు చున్నది.

సీసా 1-కి రు. 2-4-0.

యుటెరోనల్ కెమికల్ కంపెనీ,
2, లోయర్ చిత్తూరుకోడ్, కలకత్తా

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పొడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిచ్చుటలు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టీక 1-కి అ. 0 5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారవోలును.

24 కట్టులుల పెట్టె 1-కి అ. 12

మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలు ను.వడకలెండ్ల ఈ ముండులును, దోమలును, పుస్తాపేటి లను చీమలనుండి కాపాడును.

ప్లేట్, ట్రైఫ్లూడ్ మలేరియాలోగములు రాకుండ కాటోలు నన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేకనివిషమైన ముండనేరదు. అనేకవస్తు ప్రదర్శనములయందు ఆనేకబంగారు కలయికలను గొప్ప బహుమానములను పొందినవి అవిమి అందు సంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారుచేయబడినది.

సోలు ఏజెంట్లు :— టి. హర అండుకో, 16 వై సాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

USE KATOIL AND NO MOSQUITOES WILL WORRY YOU
మనుష్యులకు వ్యవసాయము. దోమలు, నల్లులు, చిచ్చుటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధలనుండి తొలగింపబడును. ప్రపంచప్రసిద్ధివడిన జపాను వారిచే తయారుచేయబడినది

నూరి.

విషజ్వరములకు, కిలరాకు, సంధికి, బాలింతలోగములకు, వాతములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యామల్యోమైన ముదని సర్వోత్తమమైయున్నది. కాని, కస్తూరి బుగారమున కన్న ప్రాయుగులచేతను, నవరస సమయములందు దొంకుట దుస్తము మాచీపోయింట్లో కస్తూరి యంతర బహుళము లేవియును కేర్పబడవు. ఇంతవరకు మా శాస్త్రముగ్ధి కొనినవారల కీవిషము తెలియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోవు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

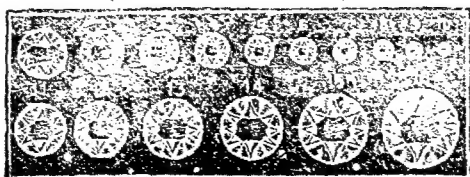
అమృతాంజనము డిప్, చెన్నపురి.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

మరాఠ్పూర్ గ్రామము, మదరాసు ఈస్టు.

సంత వివాహము:— “ఉమ్మిడియార్”

ఇ ముక్తాద కిరణుచిట్టి ఇతరమైనట్టి బర్మానైజులను లెగుమైనలుల ఇరుటేషన్ కెంపులున్న వైశ్రాంతములు వగైరా కమలములున్న బేడలను ఆరాగములున్న బాగాపు నగలున్న పైరామ్మి నగలున్న కావలసినవారు మా కాటలాగులను పట్టించుకొని ధరించు తెలుక కొని మాకు అర్జన్య పంపుమరని ప్రార్థించుచున్నాము.

ప్రపంచచరిత్ర.

ఇదిగట్ల రెండు సంచికలు విలువడినవి.

ఇందన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో లగినది. అది కథలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి సంగ్రహమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 పంచికలు, రందారు. 2-0-0. (ప్రాప్టికొ సహ) ప్రవేశ దుసుగు లేదు. సంవత్సరముచేత ముద్రాగణ స్వీకరి కబడును. గలమువాన:— డా. హాసన్వోత్తనుగాపు, ఎం. ఏ. రింగాకేట్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

మంచితరుణము

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!! రివ స నత్పరాది సంది తయారైవది. 1-0-0 పుస్తకములు బయలు ప్రచరమునకు ప్రయోగముచేయ

మదరాసు రాజ్యము.

[ఒక ఆంధ్రుని ప్రాయశఃపాపము.]

ఆంధ్రులు గనుచున్నట్టి నామము లో నొకటి యెంతటి నీతిగల వ్రాయుటయగునో నన్ను చూ.

ఈ త్రిక సర్కారులును దత్తమునకును నాగకత నేర్చుకొని పోయినది. మదరాసు రాజ్యమునకు పంచాంగము చూచి చూచి మహాత్ముని జెడవ మన్నది.

ఈ సంవత్సరము మొదలకును నెలలలో మదరాసు రాజ్యమునందలి రెండు మామ గ్రామములు చూచు భాగ్యములభించి కొన్ని విషయములు మాట్లాడి నాకర్షించినది.

మదరాసు

ఈ గ్రామమున నేటి ఎల్లండు అను పేరు కలదు. కొంతకాలమునకు గ్రామము మేయరేట్ కెల్లెపు డా 'యూరియేట్' పేరుతో నుండగా నామము మారుచు పోయినదిగాని యిటీ కల దానిని 'సింగరేణి'గా మార్చినది. అనుపేరుగా మార్చినది చూపుచున్నాను. ఈ గ్రామములో కొందఱి (కెల్లెపు) దివ్యమెండువారి చిక్కులు నొక సమయము కష్టములు లేవు. తక్కిన విషయములను దిగ్విజయరాజ్యము నందుకలనే సౌఖ్యకరముగ నుండును.

ఆ గ్రామములో శ్రీమత మాటూరు నుదర్శనదాసు గారను నొకభూమిగ్రామిని కలదు. ఆయన బ్రహ్మచర్యమునకు సంకల్పించి సంవత్సర దీక్షగా జరుపుచున్నాడు. పగలును రాత్రియు కష్టమై యుండగాను దిగువ ప్రాంతముల సుత్రము చేరుకొనునట్లు కష్టమయ్యెను. ఒక ప్రయాణికులే కాదు. ఆ గ్రామమునందలి కాంత్రులగునాడ నామము నందే విడుదల చేయబడినట్టి రాత్రిబద్ధులు కలుగుటయు లయందలి యానా, గోపాలయన శ్రీ గాకటాక్ష పీఠావరం పరచే దివ్యులగుచున్నాడు. వారు సువత్సర దీక్షయే పట్టినారు. వారిలో చెప్పినది ఆంధ్రులను చెప్పకొను అజనలు. కాలికురి ఆ ధీను నందలి యుద్ధాగ్రులు. 'మేతః'గరిల్లెపోయిన 'మే' క పిల్ల' యని శ్రీ వాసుడు చెప్పినట్లుగా తిండి విషయమున శ్రీ రామచంద్రమూర్తి కృపయినయి యేమైన నీయవలసివచ్చును. 'విగ్రహ'రాధనము ఎకకరేణ చేయరాదనియు చెప్పెను ఎటులనైన నేమి గవ్య భర్త కాకుండ దినముల గడుపుచున్నాడు. గ్రామములో హోటల్లుకలవు. కాని మనవైపు వానివలెనే సౌఖ్య దానుకముగ మాత్రముండవు.

శ్రీ నుదర్శన దాసు గారి క్రింద మన్నదానము చేయుట మిగుల గొనియాడబడదగిన పనియేగాని, మంచి చెడ్డలు తెలియజేసిన మాట విడచిన ను ప్రత్యక్షముగ నుభయంకరులచే భూలోక నరకవాధల ననుభవించు, పభ్య పానాదులకు సుత్రమే శత్రువుగాను వీటలు పెట్టికొని కూర్చుండియున్న నిలిరాహులగు బాణాదోలక యువేశ్విం చుటయే కాక వానికి వధ్యుని లక్ష్యము సుత్రము మిగుల 'విచారకరమైన సంగతి అట్టి దురాచారముల నైతికమతము చేయుచుట శ్రీ దాసు గారి సామర్థ్యము చాటుచున్నది. ఇప్పుడు మాత్రము యువచార ముపకారము గాక దుర్మార్గము చేస్తున్నది యేమి మానవుకము శ్రీ దాసు గారు మాత్రము మిక్కిలి దయావల్ల మృదయులు. కలభేదము తన్నుకుండ కన్న దానుచేయుచున్నాడు. కాలియే అధీనువ్యాధులకంటి సంపన్నుల కన్న దానమొనర్చుచో మెరమెదుల దానమును 'నాక'గానెడరేమోయి ఇందుక సందియము కలుగుచున్నది. ఆయనవ్యాధుల లాకంకేకాడ. వ్యవహారము కంఠంపెట్టుకొనియున్నాడు. ఇతనికి విషయము చేయుటయు 'పట్టి'యేగాని నెరదాత కాదుచే వచ్చుటకు దారికాదు. శ్రీ దాసు గారికి భగవంతుడు ద్వైతమున దోడు పడుకొని!

మదరాసు

ఈ ప్రేమను నేను తెల్ల వాగు నామ న మూడు సంవత్సరముల దిగితిమి. ఆంధ్రుల దిట్టముగ వ్యము కలదును. ఇదిగో 'నాక' పట్టికలములు చేయు సర్వోత్కృష్టమైన ముగ్ధులను నిమిషములు 'నాక'గానియినట్టి దిట్టము వారికి టిక్కెట్టు సమర్పించు చుండు బోధిమి. మేమాయారికి గానెడరి ఎలాగము. నాధాధికార మావ 'శ్రీ' పోలినున్నది.

గను లిరువురువచ్చి మేమెంత విషయముగ బ్రతిమాలుకొనినను విక ఆవోటు'డివి'గ్రామములోనికి వెళ్లుడని నిర్బంధపడిరి. వానలో ఎలా పొమ్మన్నారని మాలో గొంజులుగ గా మేము మిమ్మునురమ్మన్నామా వానకురియన్నామా, పొండి పొండి అని తుదకు వారి యుద్ధాగ్రులను చేతి విడిచగ జూపించుటకు కలుగునంతటి కేకలు చేసిరి. వారిలో వాదప్రతివాదములు లాభము లేదని యెఱిగి, ప్రేమకోమాప్తగు గారిలో మంచిచేసికొందుమని తానికెబోయి చూడగా 'అంతా రామయ్య' అనుటలు తలచిపెట్టిన చోట నెల్ల పోలీసు భటులు తన్ను మఱియొక్కొకరు కడబడ్డరై. ఇంక సహాయ సాహభూతులమాట నిరాశ చేసికొని గొడుగులు తెఱచి పీఠిక యడిలిమి.

మేమూ ప్రకాశమింతుక దూరము నడచుకొంటే కష్టం అధీ సుగారి కొలుపుకొంటుము ఎదుటికి బోతిమి. వానలో లేదు. తగ్గలేదు శ్రీ అధీపరుగారు కను అరుగునిదాక గూర్చుండి బాటసారుల మాటలు సోదా మాడసాగిరి. అరుగు మీర కాలుపెట్టరీయరు. వెంటట వస్తము. మాటలు లిప్పి లోపల గల గడ్డి పోము; చీపురు పుల్లలలోగూడ వారికి మాపక తిప్పదు. ప్రమాదముల అనన్త ఆ సమయమునందు జూచిన మామను ఆనుభవించిన ఆ బాటసారులకును తెలియవలయునే గాని, ఆ యుద్ధాగ్రులగుండు గాని అప్పుడవట లేని మా చగు వరులకుగానె తెలియదు.

అది యటుండ నిండు. రెడజాల కొల్లాయ గుడ్డపై ఆటచాల పన్ను విధించిన ఆ అధికారియును ప్రయాణికు లెవరితో జెప్పకొనెద? సాక్ష్యమెవరి? మీరు మిక్కిలి 'నీ'యలో పొందకపోనీభావ. అంతయు ఆ భావలోనే మనకద్ద వనాలుచేసిన మొత్తము 'నీ'యలో ఎట్లుగా వ్రాయ బడునో ఆ భావ వాని మావంటివారికి దురవగామాను

ఈ దురవస్థను తెలుపి గ్రామములోనికి బోవువారు గ్రామములోనుండి రైలునకు వచ్చువారును గూడ బొంద వలసిన వారలే.

మనగన్న మెంటులో బండకు మెట్ల కద్ద నీయవలసిన పన్నులెవరు ప్రతివానికికె తెలియును. ఆదేశములో నీకష్టం పన్ను విధించువారికి దప్ప నితరులకు సాధారణజనలకు తెలియదు.

గ్రామమునందు హోటల్లులేవు. మార్కెట్టులు, సాధారణ సుకాణములు ఎక్కడగలవు. బాటసారులు కండుకొనితిరుటకు వియ్యము వస్త్రాలు కొండలు ధర్మాత్మ లిచ్చెదట.

ఆ గ్రామమునందొక ధర్మాత్మ రాలు శ్రీమతి గూడ వరమ్మ గారు సంవత్సరము పాటు నిరుత్సాహము చేయుకొని సంకల్పించి జరుపుచున్నాడు.

ఈవధ్య ఆంధ్రపత్రికకుండు గొంజులు బాలురు పాటిపోయినట్లు చదియున్నాము. అట్టివిద్యార్థులు హోటలు భర్తలు అప్పుడగవాయని నైజాము గాజ్యములోని యిట్టి ధర్మవ్రతలలో గాలముగడుపుచుండునని తోచుచున్నది. ఒరుగుల్లు సక్రమముగా పాట్లు వ్రాసినట్లుగా 'నూర్'వైసర్' పట్టుకునే అపజయమును బొందిన బ్రాహ్మణవిద్యార్థియొక్క యును మహాక విద్యార్థియగులగు.

నైజాము రాజ్యములో మరియొకవిధమైన ధర్మాత్మలు కలరట వారు కాకికి బోయెదమనువానికి రైలుటిక్కెట్టు కొని వెట్టెదరట పాత్రత, అపాత్రతవీ తెలిగి దానములు చేసినచో వారు మదనీయలే.

నాగరికత-నైజాము రాష్ట్రములో శ్రీవిద్య కొంచె మించుమించుగా నున్న శ్రీలకుంజపు చెప్పెనుట అను మాటయే వారి చెవులకు విపరీతముగ విడచుచున్నది. శ్రీలకుంజ మిటింతులకు, సగ్గులులకు, నాటకమునకు దీసికొని వెట్టుట తప్పక నెండు బడుచున్నది శ్రీలకుంజ సంగతము చెప్పెనుట వానికి విషయ పోయెటయే యని వారి యభిప్రాయము.

బ్రాహ్మణాలమీద తక్కినజాతుల వారికి భక్తిమీఁదు అక్కడ సంఘ సంస్కరణము మాటలేదు. పుష్కర భాండా గారములు లేవు. వార్తాపత్రికల వ్యాపకము తక్కువ. ముఖ్యముగా పోస్టాఫీసుల యుపయోగమే వారికితెలియజేయున్నది. పోడాపాట్ల 'ఇమనె' మొదలైన వాని బ్రాహ్మణులు బహిరంగముగ దాగు. తద్దినమునకుండు గానాదంపలు బచ్చ లకుర కంకాయలు, గోలూర, సోలకూర మొదలగు అన్ని కూరలు పెట్టుదురు. ఉలి సాయలు తినరు. ఇంకొకమాట చెప్పి నేటికింజిటితో ముగించెదను, మన దేశము

నుండి నైజాము రాష్ట్రము లోనికి వెళ్లుదలచుకొనిన వారి కొకటి రెండు సలహాల నిచ్చుట యావశ్యకము.

1. మనదేశపు నైయ్య మెటనంతుకొంటు ఆలో గ్యకరుము. అచటి నైయ్య జనుమర్వాసగలది. మనకు త్రాకక గవ్వముగ నుండును.

2. కొండపల్లి ప్రేమను దాటినది మొదలు మరల దెవ వాడ చేకడకును 'ఆదేశ'సుత్రకరితోను జగదము నెట్టుకొన కంటుట ప్రేమకరము.

3. ఆదేశములో నేటి కొనినను వారి నాజెములలో గొనటమనకు లాభకరము.

ఒరంగల్లు ప్రేమను ముమారు ముట్టుకొని దూరములో నుండును ప్రేమకోట ఆవకొనియున్నది మట్టివాడ. 'నైజాము' ఒకభాగమునలె గలిసియుండుని నానమకొండ. ఈ తడవనీ మూడుగ్రామములయొక్కయు, మదరాసు సికింద్ర బాదులయొక్కయు కష్టములను చూచుటకు సమర్పించు కొందును.

మొత్తము మీర నైజాము గారి రాజ్యమున ధర్మము ఎక్కువగాగలదు. అన్న విక్రయమును కన్యా విక్రయమును బహు తక్కువ. గిల్లసామ్యులకంటె గట్టిసామ్యు లెక్కువ. మోసము తక్కువ. యదార్థ మెక్కువ. అమానుకత్వ మెక్కువ. టక్కురితము తక్కువ. ఏకారణమచేతనేగాని అడు విల్లలకొనుచునట్లులు వెనకునుండెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషన్.

స్పెషలు వర్క్సు డిపార్టుమెంటు

వాటరువర్క్సు సెక్షను.

కంట్రాక్టు ఎం 5 ఎం. 28

పోతపోసిన ఇరువగొట్టములు.

ఈక్రింది వివరింపబడిన కొలతగల సోకెటు, వైగలు, పోత ఇరువగొట్టములు అతీగ్రు ములో కావలసి యున్నవి.

1800	అడుగులు.	4	అంగుళములు.
1300	"	5	"
8100	"	6	"

మదరాసు కార్పొరేషన్ రివిన్యూ ఆఫీ సరుగారి వద్ద రు 100 ధరానతు చెల్లించి, ఆరిసీ దును జతపరచుకొనుచు తాను సప్లయిజేయగల గొట్టముల యొక్క తూనికయును, ఆ లోహపు మదమును, మున్నగు విషయముల దెలుప గల చక్కని వివరణమును దెలియజేయుచు, తా నేప్పుడు ఆసామానుల ఒప్పగించగలిగియున్నది తెలియజేసికొనుచు, పెట్టుకొనబడు టెండర్లను 1915 సంవత్సరము జూలై నెల 5వ తేది సోమ వారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మించని కాలమువరకును మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రసి డెంటువారు తీసికొనెదరు.

మదరాసు సిటీ మ్యునిసిపల్ సరిహద్దుల లోపల వనులు ఒరుగుస్థలములకుగాని, నీటిపనులు ఒరుగుచోటికి గాని, ఇతర స్థానులకుగాని సామాను లను మండ్లితియిండు, స్పెషలు ఇంజనీయరువారికి తప్పిది గలిగించగల నితితో చేర్చబక్కుగించు టకు సహా కాగల ధరలను తెలియపరచుకొన వలయును. సరిగాలేనిది, మంచిరకముగానిది, చెడి పోయినవియు గొట్టములు పోగి చేయవచ్చును.

పెట్టుకొనబడు టెండర్ల నన్నింటిగాని, లేక ఏకొన్ని టెండరుల నయినగాని, ఏ కారణమును జెప్పకయే పోగివేయుటకు గాని ఒకరు లే! అంత కన్న నెక్కువమంది టెండరుదారులకు యీపనిని పంచి యిచ్చుటకు గాని, కార్పొరేషను వారు స్వతంత్రమును అట్టి పెట్టుకొనుచున్నాడు.

ఈకంట్రాక్టులో కాలమెక్కుడును భ్య మగు టచే టెండరుదారులు పైకనుపరపబడిన పైబిల్లో ఎంత మొత్తమును తీక్షణమే తామి సప్లయచేయు గలిగియు నునదియు తెలియపర్చు కొనవలెను.

శ్రీమదు సార్కు } జె. డబ్లియు. మెడలే, }
మదరాసు }
12 జూన్ 1915. } స్పెషలు ఇంజనీయరు.

దార్శన లుజల సంధి.

“కార్మ వాచిను” యోగమిది నావికుని

అనుభవములు.

మాతము తొందరలేక కాలము ములుగుగా గడచుచున్నది. మేము గట్టుచేరుకొనినది ఆకా, గట్టుమీదనున్న వారికి సహాయమునకు తప్ప చేసవలెదు. శత్రువులభీరం గులు మనవారివై వేడిచూపి, వానిగంధుల పొగరణమట యు నొకానొకప్పుడు అనవరతమగుచుండును. ఇంతకుపై సామాన్యముగా చేసవలెక. ఆహారపదార్థముల వగైరాలను గట్టునకు రవాణాచేయుచు చిన్న బ్రీచుపడవలకు సరిపోయింది. ఈపడవలమీదనున్న వారైనను వినుగు మొగములతో తమకు తగు తమాషాలేమియు లేవని చెప్పుకొనుచున్నారు. అచ్చట చుట్టూ నొక్కొక్క గుండు ప్రేలుకలను అన్నయు యొక్క మాదిరిగానే కనపడుచున్నది ఏదైనా విమానము వైకి సె గిరి పేరున్న గుండ్లను జూచుచు వాని గురిపించుమై సమాచారములను చెప్పుచుండిన, అప్పుడు కొంతతమాషా గుండును. అటువంటి సమయములలో విమానము వైకిబోయి, పేలిగండు అచ్చటపడినదో చూచి, గురికి “800 టన్నుల, 100 డబ్బీలు మ” అని నూచించును. అనగా గురికి 800 X జముల దూరమునను, 100 X జముల డబ్బీలు ముగారు బడినదనమాట. ఈ నూచనము బట్టి రెండవ గుండు తేచుగా మరల విమానము అది పేలుచోలు జూచి, దారి తిన్నగనే యున్నది. కాగాని, 50 X జములు కరుచగా నున్నదని నూచించును. ఇట్లు తిథా తిథామైన విమానము ఇచ్చుట్టి నూచనలతో గురి సరిజూచుకొని గుండ్లకు వేసిన సరిగా తలచినచోట పడును. కాని ఎంత గురి గురి జూచినను. తురుష్కులు జర్మనుల సహాయము! తమ శత్రువుల దాచుచున్నారు. ఆ సర్వత్ర ప్రదేశముగటచేత దాచుటకు సాధ్య పడుచున్నది. కావున, మా తుపాకీ వాండ్రకు గురిదెబ్బ కొట్ట గలిగిన సంతోషములేకున్నది. కాక పోతే గట్టుమీద నున్న మన సైన్యమును తొందర చెట్టుగంధు శత్రువులేదైన నున్నయెడల వానిని మాత్రము మార్చుట సాగుచున్నది. కాని యిదియంత గొప్పపనికాదు. పోటాపోటీ దేవుల యుంటేనే, యిందులో సరగా యున్నది. గుండ్ల పేలుతూ యుండగా జూచుచుంటే యున్న దానికంటే మన పరిమాణమున దగ్గరగా మనమీదకే పడవోవుట్లుగా పేలుకట్టి గుండు నందుమోతమై మెత్తుకొన్నది ఇటువంటి సమయములకు మామరచినది. ఒక వాటిరాత్రి డిబ్బాట్టు ఫిరంగులదగ్గరకు ఉదయము గింజులకు తమూరు గానందల మును! అని సమాచారము వచ్చెను. ఆ వాడు రాత్రి వాగుగ తేల్లవారకమున్నే, అందుకు తందర లిందరగాలేది. మేమేమి కొంచెము కాఫీ రొట్టెలు బుచ్చుకొంటిమి. ఆ సమయములకు వరకు ఎవరి సాహసమునవారు అని ఈలవేసి. అచ్చటి వాండుగి అచ్చటకు, ఎవరిపనివిన వారు, చెల్లాచెదలైపోయిరి. దెబ్బపై నెవరును కనపడ కూడదు. అందరను వారి వారి పనులకొరకు దాక్తులనలే తమ తమ పనులుట్టగద్దకు బోయిరి. కాని నన్ను మాత్రము వైకి బోనిచ్చిరి. చెవులలో దూది కుక్కుకొని, పెద్దకొయ్యవైకి నెక్కి గంకమునంతయు జూచుచు. టిసి. వాళ్ళోబాటు మనముగారు కూడనున్నారు. వీరిపని అప్పుడప్పుడు కొన్ని నూచనలను గుండ్ల పేయు స్థానమునకు మాటలాడు గొట్టుల ద్వారా పంపుచుండ కలసియున్నది. మేము కింకేలు కనమును దాటుకరకు గట్టువైపిండి నొకగుండు రివును దిరుగుచు మా ప్రక్కనుండి పో నీటిలో చేరినీటిలో మునిగింది. ఇదియే మామకు గట్టు వైపును తురుష్కుల శివులుకూటము. ఆసీయా అట్టి అను దానికిని ఆరంభపుసలములు ఈకూటమునకు నెరవు మిక్కిలి అను కూలముగా నున్నది. దీని దగ్గరనుండి జర్మనులు సుభము గు పరారి నొక దాని కట్టిరి. కావున తమ దెబ్బలు తమను న్నను, తిరిగితిరిగి మన శత్రువులను మనుష్యులను దెబ్బచునే యుండిరి. ఈయనపదారియే దానికి సహాయములేక పోయిన యెడ, ఆ వాడు “అగ మెన్నును” కొట్టినదెప్పుడోనే ఈ శత్రువు కూటము అంతమొందలసినది. మేము అచ్చట యున్నామో, “అట్టి” కే వాగుగా తెలియదు. అట్టి యెచ్చట నున్నదో మేమెట్లుజూడలేదో, వాళ్ళు మేమెచట నున్నామో వాళ్ళును వాగుగజూడలేదు. అసలు మేము దాని ప్రక్కలోనే యుంటిమి. కాని దానికిని, నెక్కి వైపుండి మా సమాను నూచించుచునే యున్నట్లు తెలిసినది. ఎందుచేత గా, కొంతసేపు అనువరకు, ఒక ఆరు అంగుళములకుండు లువుచు మా గుండుతెరచాక కొయ్యలపద్ధతుండి పోయి,

కొంచెముకట్టి నీటిలోపడినది. ఈగురి కొంచెము తప్పుక పోయినయెడల మాకు మహామంచిదెబ్బ కలిగి ముండును. అది నీటిలో పడగానే మావాళ్ళు లెక్కలేక చెప్పుతముగాదు. ఇప్పుడు వాళ్ళకు మంచియుత్సాహము గానున్న పోటాపోటీ వ్యవహారము ఆరంభమైనది. ఇట్లు కొంతసేపు “అట్టి” కొంత గుండ్లను మురిపించినది కాని అవాసయంతయు సముద్రములోనే పడెను. ఎచ్చట జూచినను తెల్లని పొగ ముట్టు పుట్టినది. ఈ పొగవుగా మాకు ఏమియు దక్కలేదు. రేకుండా నెమ్మదిగా మావాళ్ళకు చేరువుగా బోతిమి అచ్చట, మావాళ్ళ వైపును అప్పుతముగా తీర్రుగు గుండ్లకు శత్రువులు ముడిపించుచుండిరి. వీని పని కట్టించుట మా మొదటి పనియైంది. 12 అంగుళముల ప్రాంతమున వదలితిమి. మరల మరల వానినే విడిచితిమి. దాదై నెమ్మ జలసంధి వైపును నొక్క పెద్దకూటము మునుకునివెట్టి, మేము ఎచ్చట నున్నామో వాగుగ తెలిసి కొన జాలక, ఆమెహమీ గా రెండు మూడు ఫిరంగుల కాల్చినది గాని, అది మామీద పడలేదు. ఇంతలో భోజనము వేళ అయినది. మేము భోజనమునకు లేచు సమయమున “అట్టి” మరల ఆఖరు చూపు ఏమో యునట్లు ఒక గుండును వేసినది. కాని, యిది యా మమ్మ తప్పి పోయినది. మా భోజనకాలకు బోతిమి. మా శత్రువులవాంకే లొంగకుండే చోట మా భోజనకాల లుండును. అచ్చట భోజనములు అనుసరికి మరల ఈల విన బడినది. మరల మా పనికి మేము పోతిమి. ఈ పర్యామమున ప్రథమ పర్యాయము మాకును అట్టికిని మా మీదను, మాతో నన్న ఒక ప్రాంతి యోదమీదను మరల గుండ్లన్నము మురిపించెను. కాని దానికి నేమి లాభము లేనాయెను. 11 ఘంటల వేళ ఒక ఆరముంట సేపు విశ్రమించి, “అట్టి”తోను, జలసంధివై నున్న మతియొక కూటముతోను ఆఖరుదెబ్బ చూచుటకు బోతిమి. ఈ పర్యామము “అట్టి”కి కొంచెము సంతోషము కలిగెను. దానిగుండు ఒకటి మాదెక్కుమీద ప్రేరినది. మా యోదకు చిన్న రంధ్రములుకూడ అయినవి. కాని యిదియంత ఒక్క ప్రాంతమైనను పోలేదు. ఎవరికిని భయములేదు. ఇంతలో మేము నిష్క్రమింపవలసిన సమయము తటస్థించినది. మాస్థానే పని చేయవలసిన మరెయొకయోద వచ్చి సిద్ధముగా నున్నది. కావున మేము తప్పుకొంటిమి. ఇంతటికి వచ్చి మా యోదమీద ప్రేరిన గుండును జూచినాము. దానిమీద అండ్ల దేశములో చేరుబడినట్లే మార్పుకొన్నది అప్పుడు మనము తురుష్కులకు గుండ్లు అమృతకాలము జ్ఞాపకముగవచ్చినది. చాలసేపు ఉత్తరపు బాధులకు దూరముగా అగి మన వాళ్ళ గల్లిపోలి కనుమరుగైపోయిరి సమాసరి చేయుచుండ గా జూచుచుంటిమి. ఒడ్డున నున్న తురుష్కుల కూటములు అంత ఆహాయకరములు కావు. ఒకవో అప్పుడప్పుడు ఏదైన నొక గుండు మన దెక్కులమీద ప్రేరితే పేలవచ్చును. ప్రత్యధి యోదలమీద విమానముల దెబ్బలనుండి కామకొనుటకూడ ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. కాని 10-12 సంవత్సరములలో చేసినది. అన్నియు సామాన్యముగా నోడ ప్రక్కల ఫిరంగుల గట్టుకొనటయే. ఇచ్చటనే అది మిక్కిలి యుపయోగకరములు. ఇచ్చటనే వానికి మిక్కిలి తేమము. ఏదైన గుండువచ్చిన వానికి తగులదు చేరితే దెక్కుమీదనే పేలవలెను. అందు చేత నే చాల ఒడల దెక్కులమీద దెబ్బలు కనపించును. అంతేగాని మనమృతకు తగులవు వాని కులెవరును ఒడపని చేయునపుడు దెక్కుమీద నుండరు అందు చేత గదులకు మోసమండినన, ముఖముల భయముండదు. మన తప్పుకును కత్తుకపలములందే యుండును.

పరీక్షలు, పల్నాడు. ఈ సందర్భము మా పల్నాటి నుండి స్కూల్ ఫయల్ పరీక్షకు రమామ 15 మంది విద్యార్థులు వెళ్లిరి. అందులో నొక్కరైన పూర్తిగా కృతార్థులు కాలేదనుటకు చింతిలు చున్నారు. మరియు ఇంతెరుమిడియేటు పరీక్షకు 5 మంది వెళ్లిరి. అందులో నెవరును కృతార్థులు కాలేదనుటకు ఎంతయు చింతిలు చున్నారను. గుంటూరు కాలేజీలో పోతు శ్రీరాములను మా పల్నాటి విద్యార్థి కలకు. గుంటూరులోని వారందర అతడు మొదటి తరగతిలో పరీక్ష అవునని యూహించిరి. అట్టి వాడు కూడ కృతార్థులు కాలేదనుటకు మాకు చాల దిగులుగా నున్నది. దీని బట్టిచూడ వైచారికి విద్యయ సమిపజేయు కొక వారైయున్నట్లుతోచుచున్నది. ఇచ్చటి స్కూలు ఫయల్ చట్టములు కొద్దిగా మారిన గాని మా పల్నాటి వారు కొద్దిగా అయిన నింటుమీడియేటుకు వెళ్లుటకు వీలందదు.” అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

పరిశ్రమవిద్య

చేతిపనులు నేర్చుకొనువారికి అర్హమును పోటా గ్రామరైన ఎన్. గోపాల స్వామి నాయనిచే సహభవముకట్టి వ్రాసిన తెలుగు గ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిమలు మనలచే మురిపించి యుండుటచే నెట్టివారు నిరతుల సహాయము లేక నేర్వరచ్చును.

భాషాగ్రహణ కేంద్రము 1 భాగము:- ఇందు పోటాజాతీయు విధము, రెవలసింగు, గీటచింగు, పద్మతూర్పు వి. వెలి ఆజాబు డిటో 2వ భాగము 1వ భాగమున ఆభ్యాసులకు కఠినములని విడిచిన బ్రామెడెకలార్చి, ప్లాటిన్యోటెక్, వివిధ ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలవై ఫోటోలెము, కంటికి కనబడకయుండి కావలసిన కనబడునట్లుల తేయు వివిధతంత్రములనున్నవి. వెలి ఆజాబు.

విద్యార్థులు 1 వ భాగం:- పోటామలతేయుట, మద్రాసుర సిరాబు, వ్రాతసిరాబు, సుబ్బులు, పెంట్లు, బుచ్చునట్టపులు, ఎలెక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, రెల్, ఎలెక్ట్రిక్ టెలు, గిల్లు, ఎచ్చింగ్, కొత్తులెము అగ్నిపుల్లు మునుదేసిన నేర్పును. వెలి ఆ డిటో 2వ భాగం:- పోటాంకు కారలసిన సామానుల ఎలక్ట్రిక్ కనేక్షనులు, శ్రుతివెట్టెలు రకంవారిసబ్బులు, వివిధ పెంట్లు సిరాబు. పన్నీరు, అత్తరలు వార్చుపులు తెండింగు సము. ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. వెలి ఆజాబు.

చిరునామా:- ఎన్. గోపాల్ అందు కంపెని.

18 రామానుజయ్య పిడి, సామలకాడుపేట మద్రాస్.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన శ్రీ హర్షింజి వాస్టిటల్ అందు సర్పంచులము వ్రాసినది సము అసిస్టెంటు సర్జను మంత్రీసాని కావలెను అప్పుడేకేముగా ప్రతి తాలూకాకు యొక బ్రానిలింగ్ యనస్పెక్టరు నెలకు రూ ౧౦-౧౦-౧౦ జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు బ్రానిలింగు భత్యము రూ ౧౦-౦-౦ కూడ యివ్వబడును. కావలసినవారు శక్తివారి గారివేర వ్రాసిన, దరఖాస్తు ఫారము పంపబడును.

నిత్యోపశ్యక్తములు.

మేలైన మద్యము	మనాసనశ్యం పెద్దబుడ్డి 0-4
సశ్యం శేరు 1-3 0-12	డిటో దెజ్క బుడ్డు 2-8
గీతే (మలములు 120) 8-4	తాంబూలముకు మనాసన
వ్యాపారులకు మాత్రం 8-0	సాగాకు టీన్ 1-3 0-4
అవీశే అందరికి 1-10	డిటో దెజ్క టీను 2-8

వి.పి. ఖమ్మలు (పత్తేకము, క్యాబులగు ఉచితము).

య. శ్రీనివాసయ్య కంపెని,

తవాలపెట్టె నెం 188 రూ, మద్రాసు.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

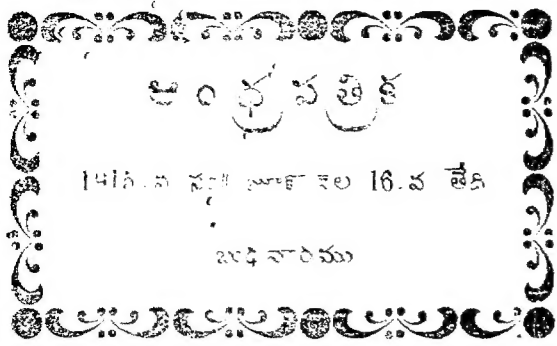
మచిలీ పట్టణము.

సామాన్య విద్యతోబాటు చేతిపనియు నేర్పబడును. దేశీయ పరిజ్ఞానమును సామన్యమున కృత్రిమములు కనకుల ముని విద్యావద్ధుల లభించుటకుచున్నది. విద్యార్థి భరణ ముందు కనకులుగలవు. (సాచీ ఆర్థ్యలయొక్క ఆదర్శములు గమనింపబడుచున్నవి.

ఈ క్రింది కలాకృతులుందు బోధయి మాన్యతకు కూడి భాషముని నిపుణత్వమును పెంపుచేయు మార్గము. లేపు గుప బడినది. (౧) చిత్రలేఖనము (ప్రిన్సిపల్సు) (2) మెకానిక్ (3) గ్లస్ లేపనము (వెయ్ కటింగు) (4) మెకానిక్ ఇంజనీయరింగు (5) వడ్రము, కమ్మరము, పోతపని, యంత్రముల నను, యంత్రలేఖనము (6) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సర్వే యింగు లెవెలింగు, భవనలేఖనము) (7) బుక్ బిండింగు కమ్మరియల్ కరస్పాండెన్సు, (8) మార్మోయిండు వైపులెట్టింగు.

వై సాంకేతిక విద్యలను నేర్చుకొనువారు గన్న మెంటు లెక్చర్ కల్ పరీక్షలకు పోవచ్చును. శీతములు గన్నము. విద్యార్థి భరణమునందు కనకులకు కేరలము భిక్షులు మాత్రమే. కలాశాల ఈ క్యాంప్ లో న. వాక్ ఫోన్ లెవల బడును

కోపల్లె మార్మమంత్ర గ్రాపు, ఎ.పి. బి.ఎల్. ఆస్థానము.

యుద్ధ పత్రిక

నేటి యుద్ధ పత్రికను బహుభాగ త్రతో గమనించవలసిన యంతరంగములున్నవి. పశ్చిమ గంగామున హోరాహోరి యుద్ధముజరుగకున్నను నిత్రునుడిలవారి లాభములుకొలిచి యుచునా కతిముగానున్నది. నిన్నటివార్తలలో నొక్కటినిబట్టి మిత్రయుద్ధములు జరుగుచున్నాయని తెలుసుకొంటే పొడవున వైదు ఘనాంగులవెడల్పున భేదించుకొనిపోవుట వినవచ్చినది. ఇది హేతుబద్ధమున నానమునైన ఆరాసల్లులకడను మిత్రముండలి బలముకాననచ్చుచున్నది. న్యూఢిలో విజయమును నీరుగిరముచేసికొనినారు. ఈసరికి కడను బెనియనులు శత్రువుల నోడించుచున్నారు. ఈరీతి క్రమక్రమముగా కొలకొలదిగా మన కతిముచారు జర్జనస్థానముల నాక్రమించు కొనుటనుజేసి జర్జనముకలిగివరకు లెట్లు, ఆరాను లాభాను ప్రదేశములలో మహా ప్రయత్నములొనర్చు చుండినవారు ఆర్జంటినును ఎక్కిను ప్రాంతములలో లక్షలకొలది సైన్యములను ధారపోసిక లేచేవరకెని ప్రయత్నించినవారు త్వరలోనే ఘోటునకు దక్షిణపశ్చిమమున నేడేనితావు నుండి కొట్టేమీదుగా టోక్సెల్లులవరకు త్రికోణాకృతిగ ప్రస్తానమేర్పరచు కొనువారగుదురను నభిప్రాయమేర్పడినది. ఎట్లునను నేటిశ్రద్ధయంత గాకశ్చిమరంగముపైనే లేక. జర్జనవానికి రంగమునుండిరంగమునకు శ్రద్ధచుమాపుట మొకయాటగా నేర్పడిపోయినది. కిలేయాశతో భటులనులక్షలకొలదిబలియిచ్చిన జర్జనులు తూర్పురంగమునకు దిగి ఆస్థియనులకుతోడ్పడిరియు రుష్యావారా కారణముగ కాశ్చీయను కనుములుదాటిరా నూపవానుబహుదూరము వెనుకకుకొదిగి రినియు మాచనపరులెనుచును. ఆప్రాంతము నుండి యుద్ధవిషయమే కొంతయుతులతో నందరువెనురు చూచుచున్నారు. స్వీడరుడి మధ్యగలిషియా తూర్పుగలిషియా రెంటినికొంచెమించు మించుగ సమానముగ విభజించుచున్నది. ఇంక లో దక్షిణపునగుము రమారమి జర్జనకష్టియాల చేతికివారికినది. స్వీడరుకును త్వరమున రుష్యావారు గట్టిగానిలచినారు. స్వీడరునకు కలియునుపనులు త్తరభాగమున నుద్బుద్ధక్షిణమునలేవు. ఉత్తర భాగమునందొండు రెండుగట్టిమి భృష్టములు జర్జనులు ఆస్థియనులు వ్యూహకొనడంచిన నాపట్టణముపైనే దృష్టియుండవలెను. కానియిప్పుడు రుష్యావారు తీయునాభాభాగము సంతోషకు గాగుగావనగునది. ఇప్పుటికే జర్జనులచ్చటచ్చట స్వీడరును దాటప్రయత్నించి వనేక స్థానములలో మరల గొట్టబడినారు. అందుచేత శత్రువుల దృష్టి వేరువూర్గానులకు మరలినది. హేతుబద్ధముగా ప్రాంతములను ప్రాప్తిజకు త్వరమున న్యూవా వైశ్యే చాచి నులను ధారసంధాన మూర్ఖులించినారట. దీనిశ్రమ కొంతవరకు గలిషియాలో సాహసము తోడ్పడియే. రుష్యావాళు చేతుగా యనున కిప్పుడు చెప్పుటకు వీలులేకున్నను స్వీడరు కది కుత్తరమున బలములను చేస్తుకొని కొంచెము వృద్ధి తగ్గుటతోడనే యధావిధిగ శత్రువుల పైబ

దురురనుటకు సందేహములేదు. జర్జనుల కితర ప్రాంతములలో నవసరము లేకున్నయగుచున్నవి. ఉత్తరమున రుష్యాలో పాప్తిప్రాంతమున రుష్యా వారు జర్జనుల నోడించుచున్నారు. కోసకులు జారావైవర్జ మూడుదినముల పోరాటములో వేలకొలది తైదీలను పట్టుకొనినారు. ఇటలీవారు ట్రీప్టువైపున ఇసోంజోనడిమీద గ్రాడిస్కా పట్టణమును స్వాధీనము చేసికొని స్థిరాసనము వైచికొని నారు. మాల్బార్గెట్టోటనుముట్టుడించినారు మాన ఫాల్కోను కాలునవర్తి సంతోష కుడ్డమును విధ్వంసముచేసి అచ్చటనుండి సగ్రావోకుపోవు రైలు మార్గమును నిరోధించుచున్నారు నావికాసాయమున ట్రీప్టుపైకి నడుచుటకు తగిన ఏర్పాటులొనర్చుకొనుచున్నారు. ట్రెంటిన్వైపున టోనేలునుండి కాన్సియావరకును వ్యాపించుచున్నారు. కీరినడుటకు ఆస్థియనులు ప్రయత్న పడుచున్నారు. ఈవైపునకోలుపైకి మాత్రమే కాక అసలు ఆస్థియా భూమిపైకికూడ నిటాలియనులు దాడివెడలుటకు సిద్ధపడినట్లు సూచనలున్నవి. మహాక్షయ సాధ్యములయిన కనుములు వీరచేత జిక్కుచున్నవి. సంతోషోపాయము వెదకు కొనవలసిన ఆస్థియనులు కనుములను వీరికి దొరకబిచ్చుటయు కోటలనువదలి పోవుటయు చి తము ఆస్థియనులకు ఇటాలియనులశత్రుత్వము మాత్రమేకాక గండశిలల శత్రుత్వముగూడననుకూలినదట! తప్పించుకొనబోవుచు వానిపైనుండి క్రిందికి పడవలసివచ్చి వేనవేలభటులను పోగొట్టుకొను చున్నారు! కొంతదూరము ఇటలీవారు జొరబడిన తరువాత చూతమని గలిషియాలోనికి నిదివరలోనెక్కువ బలములను తీసికొని పోయిరి కాబోలును. వెనుకకు వానిని మరలింపక పనిజరుగదు గదా. ఆల్బుసుపర్వతములకిని ప్రత్యేకము సిద్ధముచేయబడి యుండు ఇటలీ సైనికులు ఆస్థియనులను కొలదిలో పోనిచ్చు వారా! ఇటలీతో భూమిపై యుద్ధమిట్లుండ నావికాయుద్ధము కాశయ్యదుములు తప్పలేదు. ఏడియాటికు సముద్రమున ఇటలీనావికాదళమునకు నాంగ్లనావికాదళము సాయపడుచున్నది. ఇటలీ ఈరీతి పాటుపడుచుండ ఫ్రెంచిబలములు వచ్చి మరంగమున స్వస్థసహాయముతో జర్జనులవెదిచ్చి నిలవబెట్టుచుండ నాంగ్లేయులు తమదృష్టిని రెండు ముఖ్యంశముల పైకి మరల్చినారుట స్పష్టము. పశ్చిమరంగమున పైబడుటకయి ముందుగుండు సామగ్రిని పుష్కలముగా సిద్ధముచేయుటయొకటి. డార్జనల్లుజలసంధిని స్వాధీనముచేసికొని రుష్యాకు సాయమునకు మార్గ మేర్పరచుట రెండవది. తండ్రిప తండ్రిములుగా సైన్యములు డార్జనల్లునద్దికి చేరుచున్నవి. విశేషముగా మనకువార్తలు లేకున్నను పనిమాత్రము చక్కగా జరుగుచున్నదనుటకు సందేహము లేదు. గల్లిపోలిద్దికల్పుము పైమిత్రమండలి సైన్యములు కిలిదు బహుకోలను దాటికనవి తలంచుట కాధారములున్నవి అనగా జలసంధిలోని విక్తిలి యిగుకు ప్రదేశము పరకు వచ్చివది. తూర్పుతీరమున పనిజరుగుచున్నది. ఒక్కడార్జనల్లు జలసంధి పోల్గొంటు నొంటరిగా విడదీసి చూచిన తుర్కీతోటి యుద్ధపు సంతకార్థము గోచరముకాదు. ఇంకను రెండువైపుల రుష్యావారునుమరి చూడవలెవు సాంగ్లేయులును తుర్కీకి మత్రిభమణ మొనరించు యుద్ధ మొర్పుచున్నారు. కాకసనుపర్వత ప్రాంతములలో రుష్యా వారుతుర్కీని ప్రవేశించియని చేయుచున్నారు. తూర్పున పారసీకములోకిజొచ్చి తుర్కీవారన్యాయముగా త్రివిజవరకునువచ్చినదికారణముగ రుష్యావారు వారిసక్కడనుండి వెడలగొట్టి ఉరి చూచుండి కూడవలెలు బేనుపారశీలి తుర్కీజొచ్చి నానును' మెలా సర్జను'స్వాధీనము చేసికొని ముష్ ప్రాంతములను

గూడ కొంత యాక్రమించుకొనినారు. పారసీక సింధుశాఖనుంకి ఆంగ్ల హైందవ సైన్యము పాటెలు ఆరబ్ నదీకవాహము నెక్కివచ్చి భూమిని స్వాధీనముచేసికొనుచున్నది. ఈరీతిగ పెక్కువైపునుండి ఎదుర్క బడుచుండు తుర్కీ రాష్ట్రముబలమగుప్రత్యుత్తరమంతో యియ్యజాలదని చెప్పుటలో సాహస మేమియునులేదు. ఎక్కువ ప్రకటనముతో తుర్కీ ప్రారంభించెంచిన సూయెజ్ కాలువదాడి నిలచియే పోయినది. కాలక్రమమున నిన్ని పట్టులలో చిక్కికొని తుర్కీ సైన్యములు విశిష్టపునరుటకు సదియములేదు. ఒకవైపున ముందుగుండు సామగ్రియు నొకవైపున తుర్కీభంజనమును దన్నూలమున డార్జనల్లు స్వాధీనమును జరుగంబరుగ మిత్రమండలివారు పంతో కాలము గడువకమున్నే శత్రువునినిండుటకు పైబడగలరనుటసిద్ధము. వెనిజీలను గాని మరలముగ్ధ మత్రికావలెనని గ్రీసులో జరుగుచుండు మహాప్రయత్నమును గమనింతు మేనిగ్రీసకూడ త్వరలోనే మిత్రమండలిని చేరు నేమోయను సమృద్ధ మొకవిధముగ కలుగకపోదు.

కెవ్వులలో వైకొద్యోగులకు సైనికవిద్యనెర్పుటకేర్పరచ బడబోవుచున్న సాంగ్రామిక పరిషదమున భారతీయులకు ప్రవేశముండదని ఆధికారులు ప్రకటింపిరి ఇట్లు తీర్మానించుబాధ్యత వహించిన వారుదీనిని భారతీయులెలుల భావి చెదరో ఎట్టి ఫలితము గలుగునో బాగుగా నాలోచించిరా? ఇట్టి విషయములు పరిష్కరింపబడుచున్నప్పుడు 1915 వ సంవత్సరమున చేయబడిన శాసనము లోని "ఇదిమొరలు హిందూదేశమున కరిపాకుల బాతి ప్రత్యేకముగ నుండగూడ దనినీయర్థమని" అధికారులే నిర్వచించిన ఆర్థము గల శ్లోకమును 1858 వ సంవత్సరమున చక్రవర్తినిగారు ప్రకటింపిన ప్రకటనమును దృష్టిపథము నుండియు మనఃకథమునుండియు తొలగించుటయేక రక్ష్యమని యెంచిరా? ఈపరిషదము వలన భారతీయుల కీషన్యాత్రమగు లాభమైన పొందుటకు అవకాశము లేదని నిర్ధారణమైనను దీనికిగు వ్యయమునంతయును మాత్రము మనమే వహింపవలసి యందుమని గూడ మే మూహించుచున్నాము. ముద్రాశాసనమును హిందూదేశ రక్షక శాసనమును ప్రబలియున్న ఈకాలమున విశేషించి వ్యాఖ్యానము చేయుటకు వీలులేదుగాని ఇట్టి వివక్షితవలన గలుగు ఫలముమాత్రము నిక్కిలి సంతాపకరముగా నుండకపోదనుట యందు మేమును లీడరు పత్రికతో నేకీభవించు చున్నాము.

తెలిగ్రాఫు నోటీసు.---ఇటలీ గాని, దాని ఆధిపతీశములకు గాని యుండేవారలకు నిక ముండు సంక్షిప్త చిత్రణామలుగాని, కొన్ని కొన్ని మిగిలిన సంక్షిప్త పదములను తంతివార్తలలోగాని పంపుటకు వీలలేదు.

సర్వరవింద్రనాథ టాగూరుగారు.---విరికి ను (వైలు) విదదమియ్యబడినది గాన నావికద చిన్నము స్వీకరించుటకు ఇంగ్లాండు దేశమునకు వెళ్తునని సర్ టాగూరు దొరతనమువారు కొరని ఇండియను డెయిలీను పత్రిక నుడువుచున్నది.

గౌ.సర్. సి. శంకర నాయుడుగారు.---సాయంకాలము తిరువళ్ళీటిలో ద్రావిడ సంఘము కలయనసోక కథ గావించుటకు దివానుబాదురు సి. కరవిగాను గాన అధ్యక్షులుగానుండిరి. అ సభయందు శంకర నాయుడు గానికి శ్రోతృపదవి నొనంగినందులకు ప్రభుత్వమువారికి తిరువంతోపమున కృతజ్ఞతను తెల్పుచు సోక తీర్మానమును, గౌ. శంకర నాయుడు గారికి ద్యక్ష పదవి అధ్యమైనందులకు తమవ గూర డెయిలుట కొక తీర్మానమును, సభవారికి ఆమోదించిరి.

జనమేళన గ్రామము.

రూపులను గోదాము తగులబడి చాల నష్టము కలుగుట.

లండను జూన్ 15:—నేడు లండనులో దూది మను తీగెను గల గోదాములో నిప్పుపుట్టి 12 గంటల పేపు తగులబడింది. అనేక వేల పాముల నష్టమువచ్చినది.

శ్రీ యువరాజుగారికి యుక్తవయసు వచ్చుట.

లండను జూన్ 14:—నాథ యుక్తవయసువచ్చినందులకు సన్నిభించినదలచిన వారు యుద్ధము ముగియునరకు నాళేడుకలను నిలువలపెడినది కోరుచు యుద్ధ రంగమునుండి శ్రీ యువరాజుగారు వెలిసిరి.

మద్య విక్రయ విచారణ సభము.

లండను జూన్ 14:—రాజ్యాంగసభలో కిలుల నాజ్ఞాపింపబడినది. మద్య విక్రయమును గమనించుటకు కొంత వరకు గాని పూర్తిగా గాని నూనించుటకు లేక స్వయముగా ఏదోయొక స్థలమున విక్రయము చేయుచుటకు సర్వాధికారముతో మద్యవిక్రయ విచారణసభ మేర్పరచబడుచున్నది.

జర్మనీవారి దూదిపోటు.

అలహాబాదు జూన్ 15:—జర్మనులు దూదిలేక కర్ర గుఱునుండి తుపాకలకు పోకిరయ్య దూదిచేయు చున్నారనియు అన్నివిధములను చివరి నూనించుటకు పోగుచేయు చున్నారనియు ప్రెస్ బిరుతు రామవేగారికి తెలిసింది. గాన దూది నెగువలచేయరాదను నత్తవును చేయవలెనని మరల కోరుచున్నారు.

ఆంగ్లేయుల ఫిరంగుల ప్రాశస్త్యము.

అలహాబాదు జూన్ 15:—డెయిలీ గ్రాఫిక్ పత్రికకు సాంగ్రామికవిలేఖ ఇటుల తెలిపెను. మనఫిరంగు లెంతవరకు చేసినను వెళ్ళుచువరకుండ నున్నది, వీలకొలదిగా కొన్ని ఫిరంగులు బాధలకు వదలిపోవడం ప్రాశస్త్యం గలదని యున్నది.

ప్రాశస్త్య

ఈవిరిలో నాళనముచేయ బడిన జన్మిను.

లండను జూన్ 14:—ఆమెప్పుడను—ఈవేలో నష్టమైన జన్మిను 88 వ సంఖ్య గలది.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను జూన్ 15:—పాసు, పాసుకాల విలువల ప్రకటించబడినది. ఆ పాసుకు తరమునను హెచ్చరిక ఆగ్నేయమునను జన్మలను ముగ్యలను తలపడియోడింపబడిరి. మేము లోరైచులో ముందనన పోడిమి అనట ఎంబరుమను పాలోయి ప్రాంతమున మాకు నిరోధము కలిగినది.

ఒక కనికరుని మరణము.

లండను జూన్ 15:—జంగిలుబుక్కు ఆరు గ్రంథమును పరాసుభాషలోనికి భాషాంతరించిన వైకొప్పిరాబర్డు ధుమియర్సుగారు యుద్ధములో చనిపోయిరి. కిష్టింగుగారు సానుభూతి చూపించుచు నొకలేఖను వ్రాసిరి.

బందీలైన జర్మనులైన కోడ్యోగుల అభిప్రాయములు.

ఒక జర్మనుకెప్టెన్ చెప్పిన విషయము. అలహాబాదు, జూన్ 15:—లండను విలేఖి పుయసీరు పత్రిక కిలుల తెలిపెను. బండియై యొక జర్మనుకెప్టెంటుల చెప్పెనది పరాసు నైస్వాధికారము ప్రకటించిరి నిజముగా మీరుపంపిన నైస్వము వీరాళేమెత్తినవారే అంతసాహసము తోను తెజవతోను శత్రువులవైకి గలిగిన నైస్వములను నే నెన్నుచును చూడలేదు.

ఒక జర్మను మేజరు చెప్పిన విషయము.

బండియై యొక మేజరు ఇటుల చెప్పెనది బోలోన విలేఖి డెయిలీ గ్రాఫిక్ పత్రిక తెలిపెను. ఆ రాసుకు తరముననున్న భూధానలచారాన కాళమును తీయునపాయసిధి యుండన్నది. బవేయూ యువరాజుగారివైపును వాళేమై

నది ఆగోయను పూర్తిచేయుటకు ముగ్యులంపిరి. మేము వచ్చిలేనవారే స్థితిగతులు మరింతపాడైనవి.

జర్మనుల నైస్వోధ్యము ఆగ్నేయవైపు చేసుకొనుట.

పరాసువారి విజయకారణమును వివరించుటకు కెయి జరుగారు త్వరలో ప్రబోయినునరకుతు అప్పడామన ఎరుట బడుటకు వెరచి చాలయంది కన్నబులును మేమును ఆత్మ నాశ్య చేసుకొనిరి.

హోలామును డి తె మువచ్చిన సమాచారము.

అలహాబాదు జూన్ 15:—మిత్రమండలివారి సేయొక్క ఎవమకొట్టగనకు తీవ్రమగు పోరుజరిగినదని హోలాము లోని విలేఖులు తెలిసిరి.

బెలిజియమువారి విజయము.

అలహాబాదు జూన్ 15:—మ్యూసోర్లకు ఈకాన్యమున బెలిజియమువారు తీవ్రమగుపోరు గొలుపు గాంచుచున్నారయు జర్మనులలో చాలయంది హతులైరియును వారు మరల క్రొత్తసేనలను రప్పించుచున్నారనియును ఆమెప్పుడను దముకు తెలియజేసినది.

డిక్చుమును యుద్ధము.

అలహాబాదు జూన్ 15:—ప్రాన్సు ఉత్తరదేశమునుండి విలేఖి డెయిలీ మెయిలుపత్రిక కిలుల తెలిపెను. ఈనెల 9వ తేదీ రాత్రి జర్మనులు డిక్చుమునకువద్ద విజయమును వదలి బెలిజియమువారిని ఎక్కితులినదీ ఈ జరుగినది దాటి. బెలిజియమువారి సహాయము కొరకొక యాంగ్ల సేనయును మరి కొన్ని సేనలును పంపబడినవి. తెల్లవారగనే ఈ కాసులు జర్మనులను తలపడెను. వారు జర్మనుల నోడించి మరల జర్మనులు నడిచి దాటి వెనుకకు పోవునట్లు చేసిరి. డిక్చుమునకువద్ద జర్మనుల స్థితి వెనుకటి కన్నను అభయముగానున్నది. కట్టణములో సమజర్మకుల స్వాధీనము ననుసగము మిత్రమండలివారి స్వాధీనమునకు యున్నది. యుద్ధము జరుగుచున్నది.

రుష్యా

రుష్యా రిప్రకటనము.

లండను జూన్ 15:—వెట్రోగ్రాడు అధికార కిలుల ప్రకటించిరి. ఈనెల 18వ తేదీని రింజోనదిని రియూట్లో సమీపమున దాట తొలు గొప్పజర్మనుసేన చాలసాకలు ప్రయత్నించినది. వారి పయత్నము పాతలేదు కొద్దిసంది మాత్రము చాలవైకిపోయి గాడిరి దాటివారిని నూడ మేము మురుకు రావడం చేసితిమి.

మెవారి యుద్ధము.

మెవారి ప్రాంత భూమిగరకు పోలోనసారి వారికిని మరియొకసారి వీరికిని అడవులముగా జరుగుచు నేయున్నది. మెవారి పట్టణముమీద పెద్ద పెద్ద ఫిరంగులతో గుడ్డలు బోపిరి.

గెలిషియాలో యుద్ధము.

12, 13 తేదీలకు గెలిషియాలో తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగినది. శత్రుసేనలపారముగాన అడ్డకవానదినదాటి క్లెబుగ్రామమును పట్టుకొనిరి.

రష్యనులకు విజయము.

నీపురునది కెయిమెట్టుకు వంతెన మొగ వాక్రమించు కొనలేనది జర్మనుల వెళ్ళునాము తలపడిరి గాని సాగ లేదు. రష్యనుల త్వంతి సాహసముతో శత్రువులను తలపడిరి. టి రోల స్పీ జయ గరు పటాలమున చాల నేసాభాగములలోని నైస్వముల రష్యనుల కత్తులతో పాడిచి చెక్కగొట్టి 400 మందిని ఖైదీలగా పట్టుకొనిరి.

గెలిషియాలో జర్మనుల హేచ్చుత్సాహము.

లండను జూన్ 14:—మరల గెలిషియాలో జర్మనులను రష్యనులు ముందుకు రావడం చేసిరి. జర్మనులు తమ సేనలో సభికభక్తమును ప్రాన్సుమీదికిబంపి పోరుమను రష్యనులను ముందుకురావడం చేయుటకును కత్తుల సత్తిని స్వాధీనము చేసుకొనుటకును దీని నోడి సాగులు ప్రయత్నించి విఫలమైరి. జర్మనులలో వెక్రయమును ముందుకును అతి విశేషమగు నష్టమైనందు

లకు హంగరీ వారికి విక్రొత్తి కలుగుట తప్పదు. మరేమియును లాభము కలుగలేదు. ఈ పాని గెలిషియాలో జర్మను లోడిపోవుట తలన నాకి 'చా' గొప్ప నష్టము కలిగినది జర్మనులు గ్రాంకు దూకు నికలకుగా రి వెలిసిరి ప్రతిపాదియును మొదలుకుండుకొంటు పిచ్చుట రష్యనులకు తగినా వైదానుగా వెళ్ళకు పా వచ్చుటయే వాగితియై యున్నది. ఇట్లుగిరియో జర్మనులను రష్య వారు తరిమి కొట్టుచున్నార.

ఇటలీ.

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను జూన్ 16:—రోము. అధికారు లిటుల పత్రిక టికంచిరి. ఆస్ట్రియావారు మెనాఫోల్సో అవనిరి తగుల బెట్టుటకు ప్రయత్నించిరి గాని పారపోయిరి. వాల్బోలు ట్టాను మేము బాగుగా ముట్టడించుచున్నాము. మాస్సా కోటలో క్రిందిభాగమును నాళనముచేసితిమి. ప్రవానద్ద శత్రువుల కపరిమితమగు నష్టము కలిగినది. ఇచట నెక్వయాపాం తమునుండి ఆస్ట్రియావారు వెలిపోయిరి.

పోర్చుగలు.

వెరిజ్యలను గరి పాక్షికులు వెళ్ళుట.

లండను జూన్ 14:—విక్రొత్త మెడిటోనియాలో తప్పక కిక్కిన అన్నిబోట్లను వెజ్యలనుగారి, కత్తుమువారు నెగిరి.

సర్వియా

సెక్వెయూ స్థితి.

అలహాబాదు జూన్ 15:—లండను విలేఖి పాని ను పత్రిక కిలుల తెలిపెను.—సలోని కా విలేఖి సెర్వియాలో సంచారము చేసి ఇప్పుడే రచ్చి ప్రయ్య పత్రిక కిలుల తెలిపెను. దాన్యుజుత్తమున చాలా భాగమింకను జలయముగా నే యున్నది. సెర్వియావారిని వోట్లను శత్రువులకు దాడుటకు సిద్ధపడియున్నార. ప్రైఫసు రోగము వెనుకటికలె తొందరను కలిగించుటలేదు కలరావ్యాధి కనిపించినలేదు.

ఆఫ్రికా

ఆఫ్రికా యుద్ధమున జర్మనులు లొంగిపోవుట.

లండను జూన్ 15:—యోగరా గవర్నరు జనరలు గారిటుల తెలిపినది వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి. కర్నలు కనిపుగారిచే నడపబడిన ఆంగ్లపరాసు సేనలకు యూనెల 11వ తేదీని బెప్పనది తీరమున గరువాలాని జర్మనుల రభ్యంతరముగ లొంగి పోయిరి.

ఈజిప్టు

సూయజ్ కాలువ ఆదాయము.

లండను జూన్ 14:—సూయజ్ కాలువ సంఘము వారి సభలో సంవత్సరవర్య చరచబడినది. 1914వ సంవత్సరమున కడపటి 6 నెలలలోను యుద్ధమునకు అనుకొన్న వానిలో ఆదాయము 100కి 40 సంతున కెగిపోయింది. కాని నైస్వ నొకనొకలన కాదాయము బాగుగాకచ్చినది. ఈ సంవత్సరమున 100కి 25 వంతులు ఆదాయము తగ్గినది యూపింప బడుచున్నది. రానున్న సంవత్సరమున యుద్ధము కలుగు నేమోయని చాలసామ్య నిజరయించి 12) ప్రాంతల వంతున లాభముకందినట్టిది. యుద్ధమునకు మనశ్చికముగ నెప్పుడు రాతేను. మంతు మన శక్తిముగ లాభింపగలదు. తుకమ్మలును జర్మనులును చేసిన ప్రయత్నములన్నియు విఫలమయై నవి. ఇకముందుగూడ నటులే కాగలవు అని ఆఫ్రికానుల బోల్షియ గారు నుడిసిరి. రిపోర్టు అంగీకరింపబడినది. జర్మనుల కైక్తు కి బల్బుడి ఆజ్ఞనుగూడ తీసివేయుట కంగీకరింపబడినది.

ఆస్ట్రియా

ఆస్ట్రియావారు రుపయోగించుచున్న గండ్లు.

అలహాబాదు జూన్ 15:—జర్మనులు చేసినగుడ్డకు టక్కివారికెక్క ప్రకారము ఆస్ట్రియావారు రుపయోగించు చున్నారు.

బొంబాయి.

హిందూ దేశమును డివైన్ మెయిలున్నందు.

బొంబాయి జూన్ 15:—బొంబాయిలో 15వ గిగ్గి వ బయలుదేరిన సాలనెట్టియోడ జభయోడయగు మెహబా స్థియకు ఈనెల 10వ తేదీ సోమవారమునాడు లండను నగరమునకు చేరినది.

హిందూ దేశమునుండి వెళ్లుమొలుట్టియున్నది.

బొంబాయి జ్యూన్ 13:— సాలసెట్టియోద నీరుకు పాల్గొని తీసికొని కిరారమునాడు (19-9-15) మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు బొంబాయిలో బయలుదేరును.

హిందూ దేశమునకు ఇంగ్లాండులో చేరుబడిన రంగు సరుకులు

బొంబాయి జ్యూన్ 15: రంగు సరుకుల ఎగుమతిని గూర్చి మూలా కొంతనయవారు ప్రకటించిన ప్రకారము బట్టు రంగు పకలకు ముఖ్యస్థానమును బొంబాయిలోని స్థితిగతులను గమనించుట యావశ్యకమైనది. యధారంభమునుండియు హిందూదేశమున నన్ని రకముల రంగుదీనముల వెలుగును మితి మీరి వెలిగిపోయినది మరియు కొన్ని సరుకులే భూముల దొరుకుటచేతను. ఇదివరకే సరుకులలో చాలభాగము జర్మనీ నుండి కచ్చుమండినవి. ఇప్పుడు ఇంగ్లాండునుండి రావలసి యున్నవి ఇంగ్లాండునుండి పంపుటదొరతనమువారు లైసెన్సుల నిచ్చుచున్నారని ఆలైసెన్సుల నిబంధనలు చాలకష్టముగా నున్నవని మరియు యజమానులలో ప్రమాఖుడగు నొక వర్తకుడు నేడు నడిచెను. లైసెన్సులు పొందిన వారగుమతికిపంపు గరుకులుగూడ ఇంగ్లాండుదేశమున ఎగుమతిచేయుటకును దాని పొనియ్యబడుటలేదు. రంగుదీనములకును గురిచేగతవారమున బొంబాయి బహుళులలో నొకవిధమున జూద మేజరిగింది. పెక్కు రేపన చేరములేజరిగింది భూమిని కాలమున నల్లధిక్కున మారుచున్నది దానిలోన చాలమందిక క్రమము దివాలా తీసిరి. దానిలో నాన్యకృతమున చేరము లాపబడినవి. యధము నకు మునుపు పాను రు 1-10-0 కు అమ్మబడి బొగ్గు నలుపురంగు ఇప్పుడు పాను రు 11-12 లు అమ్మబడుచున్నది. ఎంతధర వెలిగిపోయినదో దీనివలన తెలియగలదు. గాన హిందూదేశము వారి రంగు సరుకులను చేయుటకు దగిన యక కాశముకలదు.

పారిశ్రామిక మాన వస్తువు దావా.

బొంబాయి జ్యూన్ 17:— జమీనమును పత్రికలో రంగు నులలో సుదూరు దస్తూరు కైబు వాడు గారు తేసిన నవవ్యతిరేకమును గూర్చి 15-4-1911 ప్రాంతమున కొన్ని వ్యాసములు ప్రకటించబడినవి. ఈ వ్యాసములు జొర పాట్రయిన మహాసభవారి కవమానకరముగ నున్నవని జమీనమునకు ప్రతికాధిపతి జమీంగారు బి. మాన్యుభానుగారిమీదను సంపాదకుడు ఫిరీజీమా జె మున్షిభాను గారి మీదను జోరాప్రీయను మహాసభ కార్యకర్త సంఘాధ్యక్షుడగు హెచ్. జె. భాబాగారును కార్యకర్తలగు పి. ఏ. వాడియా. దాక్టరు ఎస్. ఎస్. కాటకు ఎస్. సి. వెటిలు గార్లును కేసు వేసిరి. ఈ సేరముచేయుటలో నొకటనమద్రాయి తనకుమారుడగు రెండవముద్దాయికి సహాయముచేసెననియు రెండవముద్దాయి 20-4-1914 ను 22-4-1914 ను కొన్ని వ్యాసములను ప్రకటించుటవలన ఫిర్యాదీలను తక్కిన జొరాప్రీయను సంఘమువారిగూడ నవమానించెననియును ఫిర్యాదీలు కేసు వేసిరి. నేను ఎన్నిసేతు పోలీసుకొత్తలో ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు ఏ. హెచ్. ఎస్. ఆఫీసుగారు ఈ కేసులో తీర్పు చెప్పుచు మొదటిముద్దాయివై మొదటిచార్జీ ప్రకారము నేరముపాపి ఆయనకు రు 100 లు లాభ్యునావేసిరి. అన్ని చార్జీలందను రెండవముద్దాయిమీద నేరము మోపి ప్రతి నేరమునకు రు 250 ల వరకు జూర్యునావేసిరి.

తీర్పు వివరము.

తీర్పులో మేజిస్ట్రేటు గారు సాక్ష్యమునుగూర్చి ఇటుల నుడిచిరి. మహా సభలో జరుపబడిన చర్య విమర్శ నార్థమైన దానియ ఆధార యచరణమునకు తేడిచిపో పార్సీ సంఘమునకు నేర్పము కలుగుననియును తలచినందున నా వ్యాసములలోని ప్రాత చాల మితిమీరి యున్నది. గాన నేను తీర్పు ఇచ్చిన విషయము ఫిర్యాదీల కక్షయన వా రిచ్చరు ఎస్. జి. వెలంకరు గారును జి. ఎస్. మధుగారును పోరాడేగారును ముద్దాయిల పక్షమున వి. ఎఫ్. వికాజీ గారును వాదించిరి.

కలవరము

జూర్యునా వేరుబడినది తెలియకనే పార్సీలలో చాల మంది ఈ ప్రతిక పార్సీసంఘమునకు చాల నష్టకారము చేసినదని పొగడుచు ఆ సామ్య మేమిచ్చెదము మేమిచ్చెదమని తేచిరి. దానితో కొంతగం

దగ్గోళము జరిగినది. పెన్సోంచినోరవిసేతనా కైకస్మితావస్థ యనువాద కొత్తప్రకాశనాలలో తేసినది పోలీసువారువారి దగ్గరి పట్టుకొని మూడవవెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట బెట్టుగా వాదించిరి. చెరి 10 గూనాయలను జూర్యునా విధించిరి.

కలకత్తా

ఇండియా మంత్రిగారిమీద దావా.

కలకత్తా జూన్ 14:— నవాబు సత్యగు మజసరాల్ ఖాను గారును విలియం ఆట్లీన్సు గారును ఇండియా మంత్రిగారిమీద మూడోదా వాడు జిల్లా జడ్జిగారి కోర్టులో దావాచేసిరి. హార్డింజీ రంతెన (పాగా లేక గంగానది దక్షిణ భాగపు రంతెన)ను కట్టుటకును సంకల్పము పరగజాలలోని రాజమహాలు కలు దివిజకలో నానుకుగల భూములలోనుండి కంకర రాళ్లను తీయుటకు దొరతనమునా రాభూములను స్వాధీను చేసికొనిరి. అందులకు వీరిద్దరికిని సంపకము చేయబడుటకు రు 976 లును 100 కి 15 చొప్పున అలవెన్సుకు ఇచ్చిరి. ఆపంపకమునకు వాదన లంగీకరింపలేదు. దర నా హెచ్చుగానున్నదనిరి. నవాబుగారు మొదలు 160000 గారెన. తరువాత నామొత్తమును 125000 గాగించిరి ఆట్లీన్సునగారు 810000 గారెనవేరి. జిల్లాజడ్జిగారు వీరిద్దరికిని కలిపి రూ 3,00,000 లును 100-కి 10 గా వరకు అలవెన్సు ఇచ్చునట్లు తీర్పుచేయుచు ప్రతివాడుల ఖచ్చులు రు 32,32,32 లును వారులు ముజూ యధ్యక్షులవని తీర్పుచేసిరి. దానిమీద నీవాడు తిద్దరును ఆపిచేసిరి. నేను హైకోర్టులో న్యాయ మూర్తులు చటర్జీ బీమ్ కాప్రెగార్లు ఈ దావాను విచారణ చేయుచున్నారు.

రైలుబండ్లు సరిగానడుచుట.

చిటిగాంగు జూన్ 15:— రైల్వారుకు రైరాలకు నడుచు రైలుబండ్ల సరిగానడుచుట 15వ తేదీ మొదలు సరిగా నడుచుచున్నది.

బారిసాలులో ప్రత్యేక విచారణ.

కలకత్తా జూన్ 15:— బాకరుగంజిలో కొన్ని బంది పోటు నేరములను విచారించుటకు హిందూదేశకక్ష కాసనము క్రింద నేర్పబడుచిన ప్రత్యేక న్యాయస్థానాధిపతులు బారిసాలులో సోమవారమునాడు మొదలు ఇన్వెక్టును దాకు బంగారాలో కార్య పరిశీలనను చేయుచున్నారుగాని 17వ తేదీ లోపుగా వీరు విచారణ ప్రారంభించర అడిషనులు నెడున్న జడ్జిగారి ఎదుట దాఖలుచేయబడిన వారిలో వీరి యొద్దకు విచారణకు పంపబడిన కేసులను వీరు ముందు విచారణ చేసెదరు.

శ్రీ హార్డింజీ కర్ణపుగారి జన్మదినోత్సవము

కలకత్తా జూన్ 15:— శ్రీ హార్డింజీ కర్ణపుగారి జన్మ దినోత్సవ వినోదములు 21 సంవత్సరములనుండి జరుపబడుచున్నవి. ఈ సంవత్సర మీ వినోదములు ఈ నెల 20 వ తేదీ ఆదివారమునాడు జరుపబడును ఆనాడు చిత్రకర్త్రుధారుల కాల్పంతి పండుములు, వ్యాయాను ప్రదర్శనము, సంగీతపాట గారిడి మున్నగువిజరుగును సైకాధికారుల యనుమతిపడి బంగారానైద్యకహాయసంఘమువారు అభ్యసించిన విషయములను ప్రదర్శించెదరు. మూమూలు ప్రకారము బడిల్లలకు పంపబడుచునని పాఠశాల యధికారులును కోరిరి. నిరడుకర్ణ ప్రతిరోధములన నీ వినోదములు సరిగ జరుగగలదని నీ సంవత్సర మీ వినోదము రాజధాని కళాశాల హేరుపాఠశాలల ఆవణమునందు జరుపబడును.

బారిసాలు ప్రత్యేక న్యాయస్థానము

బారిసాలు జూన్ 15:— ప్రత్యేక న్యాయాధిపతులు కూడిరి. 17 వ తేదీవరకును విచారణ జరుగదు.

సర్వోపద్రవాధికారిగారు జపానుదేశయాత్ర.

కలకత్తా జూన్ 16:— బోల్పూరులోని పాఠశాలలో చేరబడిన విద్యార్థుల యువయోగముకొర కొకపరిశ్రామిక పాఠశాల కేర్నూరునరెనని మహాకవి కొంతకాలమునుండి యాలోచించుచున్నారు. వీరిపుడు దారిజిరింగులోనున్నారు. వీరి సంవత్సరమున జపానుదేశమునకు వెళ్లవచ్చును.

గాలివానవలన నిండ్లు కూలుట.

కలకత్తా, జూన్ 15:— నేడు మధ్యాహ్నమున సాయం కాలమునకు కలకత్తాలో నుకద్రవముగు వర్షమువరిసినందున

హోరువీధికి సర్పిసంకుతు మొగలో కూలగొట్టబడు దంతస్తుల మేడలు రెండురాత్రి 9 గంటలవఱకు కూలి వానిలోపలనున్న ఒకబంగళా బాటును నలుగురుబండ్లు ఆడుగున చిక్కికొనిపోయిరి ఆంగారా బాటునకునుబండ్లు లలో నొకరిని బలమైనగాములు తగిలినవి వీరిని కైదల్ల ఎరు తీసికొనివెళ్లిరి. తక్కిన ఇద్దరు బండ్లలోనుల శరీరము ఇంకను వెలికితీయబడలేదు. ఇదివర కీ మేడలో క్రిందియంతక మాగ్యాడీల యంగడియును వైన తేయాకున గురులగు కారెలు కంపెనీవారి కార్యాలయమును ఉండెడిది.

ఇండియాలోని శత్రువులు.

విశాఖయనుసంఘపు విజ్ఞాపన.

కలకత్తా జూన్ 15:— ఇండియాలో జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా మున్నగు శత్రుదేశములవారు చాలమందియున్నాగు విశాఖయను సంగ్రహమువారు వీరిగురించి పెద్దెబరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలలో హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికి, జాయిలు వ్రాసి నట్లుగ నే, ఇప్పుడు మరియొకదానికూడ వ్రాసిరి. కార్యకర్తయగు ఆలైసెన్సు గారిందులో నిట్లు తెలియు తేయుచున్నాగు:— కొందరు జర్మనులొకను బంధించబడలేదనియు, జర్మనుకల వెనెలికికొడిచునపు ప్రికరముగలేదనియు, కొందరుజర్మనులేనో యద్యోగములలో నేటివరకు ఉన్నారనియు, మాను చానుంది తెలియజేయుచున్నాగు. పరీక్షకును, యధాసంతరమునను జర్మనులనుగురించి బ్రిటిషువారికేమునాచే యోచించు కొనవలసియుండును. సంగ్రహగునవ్వ డివిజనును యోచించు బడవచ్చును. హిందూదేశపు స్థితిగతులకును, బ్రిటిషువారిపుల స్థితిగతులకును చాలవ్యత్యాసమున్నది. ఇందుచే ఇండియాలోని జర్మనులనుగురించి నేడుగా యోచించవలసి యుండును హిందూదేశపు ప్రజలలో చాలభాగము రాజభక్తి పరాసులులేమైనను, వారి రాజభక్తి ఇంగ్లాండు దేశమువారికిరె మన ములందు దృఢపడి యుండలేదు. వీరి వెళ్లకొనలను నిమిషములో త్రిపురచ్చును. చాల మంది యారు యసంక్లష్టి యున్నది. మరియు నరాజులున్నాగు. వీరిసంఖ్య నానాటికి హెచ్చిపోవుచున్నది. చెకు పలుకు, చేయుటకు ఇతర దేశములలోకంటె హిందూదేశమందెక్కును యరకాశములున్నవి. పురుషులకువలెనే స్త్రీలును మనమునుకర్తృత్వలకుబయట పెట్టి టట్లుపన్నగలదు ప్రస్తుతపుస్థితిగతులముకేమియుబాగుగలేవు జర్మనులలోచాలమంది స్త్రీపురుషులు, ఇంకను స్వేచ్ఛగతిరుగుచున్నాగు. నైస్యములోచేరుటకు ఆ కలేనివారిని వారిదేశము నకుపోవునట్లమియుజేయులేదు. హిందూదేశముజర్మనుకంటె నీలు మున్నగునది ఉన్నదికా! యధాసంతరము వీరుతిగి వ్యవహరించుకొనుటకు వీలుండనట్లు, వీరు లోకులకియ్యకల నిన బాకీలును తీర్చినయబడినవి. కాని వీనిని పూర్తిగ తీసివేయలేదు. యధాసంతరము వీరు మరింత ద్వేషముతో పని పాటుల ప్రారంభించుచున్నారు. మరలవచ్చినప్పుడు సాధారణముగ వీరిని మనము ఒకమోస్త్రుడగు మోచెదము. అందుకు వీరికేషము మరంతర్భూయగును. అప్పుడు వీరు కేరగుదురు. బహుశ: ఇప్పకారలకును ఆరాజుకులకును తోడ్పడి పనిచేయవచ్చును. జర్మనుకంపెనీలు ఇటీవలనే మనదేశములో స్పృహయెనవి. హిందూదేశపు వర్తకమున కివి ఆవసరముకావు హిందూదేశమునుండి జర్మనులకుకావలసిన సరకులకు, బ్రిటిషు, ఇండియను కంపెనీలనుండి తెచ్చెంచు కొనవచ్చును. జర్మనుకంపెనీలహిందూదేశములో లేండగ నీ జర్మనునుండి సరకులను దిగుమతిచేసికొనవచ్చును.

జర్మనుకంపెనీల నాయరూపములు లేమండ చేయుటకు ప్రస్తుతము మంచివిన్నది. యధాసంతరము జర్మనులను మన దేశమునకు రానియ్యమాడదు ఒకవేళ ఉండవలసి వచ్చినచో వీరు ప్రత్యేకాధికారులను పొందవలెను. వీరినితనిభి చేయుమండ వలెను. ఇవి ప్రత్యేక ఫర్మానా పొందవలెను ఇట్టివద్దకులలో క్రొత్త యేమియులేదు. తూర్పు ఇండియా వర్తకసంఘము వారు హిందూదేశమునకు పాలకులుగ నున్నప్పుడు ఫర్మానా యుండినగాని, యూరోపియనులు వర్తకము చేసికొనుటకు అధికారముండెడిదికాదు. హిందూదేశములలో నడుగు పెట్టవలెనని ప్రతివాడు యిచ్చించుచున్నాగు. ఇట్టితరుణమున జాగ్రత్త యవసరము. హిందూదేశములో ఆంగ్లేయుల ప్రాబల్యమువృద్ధియై విదేశీయులభయము పోయిన తరువాత ఫర్మానావద్దతి తీసివేయబడినది. ఇప్పుడు ప్రయాణసౌకర్యములు వృద్ధియైనవి. వీరి వలన విదేశీయులు తండ్రిపతండ్లములుగవచ్చి యుచున్నాగు. ముం బట్టు జరుగకుండ, చేయవలసియుండును.

వీటిని గుర్తుకు వచ్చినప్పుడు మా గను వేరు పడింది తిరుగులేదు. ఈ సంగతి దృష్టిమణులు ప్రతి వహారునాడు గొప్పగొప్ప పేరుగల మహాములలో దొరుకును. అట్లు దొరకొయ్యవలె పోల్చి చూడండి.
పోల్చి చూడండి:— ఇండియన్ డ్రాగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నా. 153 జామా మసీదు, బాంబయ్.
మద్రాసు పబ్లికే:— మేటా ప్రెస్ అండ్ పబ్లిషర్స్, నా 29, బ్రాంబాలోరోడ్, తూ. బండ్ల రహదారి, మద్రాస్.

